Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

8. SINIF TÜRKÇE DERSİ 2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI · Sınav 5 (Zor düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 5

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1	**T.8.3.26** Metin türlerini ayırt eder	Makaledir. Amacı bilgi vermek ve yanlış uygulamaları düzeltmektir; doğru bilgilere ve örneklere dayanır (koruma-bildirme-kurtarma, 112, burun kanaması). Dil nesnel ve açıklayıcıdır; yazarın kişisel anıları ya da "belki" gibi kesinlikten kaçınan ifadeleri yoktur.	Makale **(2 p)** Amaçla ilgili kanıt **(4 p)** Dille ilgili kanıt **(4 p)** **Toplam: 10 p**
2	**T.8.3.10** Geçiş ve bağlantı ifadelerinin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir	"Oysa" karşıtlık kurar: Yaygın ama yanlış inanış (başı geriye yatırmak) ile gerçek (kanın boğaza akması) karşılaştırılır. "Bu nedenle" neden-sonuç bildirdiği için, başı geriye yatırmak kanın boğaza akmasının gerekçesi gibi sunulur ve yanlış uygulama doğru bir öneriymiş gibi anlaşılırdı.	Karşıtlık ilişkisi **(4 p)** "Bu nedenle" ile oluşacak anlam bozulmasını açıklama **(6 p)** **Toplam: 10 p**
3	**T.8.3.35** Metindeki iş ve işlem basamaklarını kavrar	1) Koruma: Olay yerini değerlendirip çevreyi güvenli hâle getirmek. 2) Bildirme: 112'yi aramak. 3) Kurtarma: Yaralıya müdahale etmek. Koruma atlanırsa ilk yardımcı da tehlikeye girip yaralanabilir, yardım edecek kimse kalmayabilir.	Üç basamak doğru sırayla (3 × 2 p) **(6 p)** Atlanma tehlikesini açıklama **(4 p)** **Toplam: 10 p**
4	**T.8.3.21** Metnin içeriğini yorumlar	Yardım etmek isteyen biri, bilgisi yoksa iyi niyetle zarar verebilir. Örneğin yanığa yoğurt ya da diş macunu süren veya burnu kanayanın başını geriye yatıran kişi yardım ettiğini sanır ama durumu kötüleştirir.	Cümlenin anlamını açıklama **(5 p)** Metinden uygun örnek **(5 p)** **Toplam: 10 p**
5	**T.8.3.14** Metinle ilgili soruları cevaplar	Amacı durumun kötüleşmesini önlemek ve profesyonel yardım gelene kadar zaman kazanmaktır. Tedavi değildir; iyileştirmeyi değil, sağlık ekibi gelene kadar hayatı korumayı hedefler.	Amaç **(4 p)** Tedaviden farkı **(4 p)** **Toplam: 8 p**
6	**T.8.3.5** Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder	Müdahale: Bir duruma el koyma, yardım için harekete geçme. Hayatına dokunmak: Birinin yaşamını olumlu yönde etkilemek, hayatını kurtarmak ya da kolaylaştırmak.	"müdahale" anlamı **(4 p)** "hayatına dokunmak" anlamı **(4 p)** **Toplam: 8 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
7a	**T.8.3.27** Görsellerle ilgili soruları cevaplar	Sağdaki çizim (öne eğilip burnu sıkan kişi). Metne göre baş geriye yatırılırsa kan boğaza akabilir.	Sağdaki çizim **(2 p)** Metne dayalı gerekçe **(3 p)** **Toplam: 5 p**
7b		Burnun yaklaşık 10 dakika sıkılması gerektiği. Uygulamanın ne kadar sürdürüleceğini bilmek, burun erken bırakılıp kanamanın yeniden başlamasını önler.	10 dakika bilgisi **(2 p)** Kazandırdığı yarar **(3 p)** **Toplam: 5 p**
8	**T.8.3.8** Metindeki anlatım bozukluklarını belirler	(2) Gereksiz sözcük (“tahminen” ile “yaklaşık”) → Eğitim yaklaşık iki saat sürdü. (3) Yüklem eksikliği (ikinci yargının yüklemi yok) → … bir kısmı ise hiç bilmiyordu. (5) Anlamca çelişen sözcükler (“belki” ile “kesinlikle”) → Bu eğitim sayesinde artık doğru müdahale edebiliriz.	Üç cümleyi doğru belirleme (3 × 1 p) **(3 p)** Nedenler (3 × 1,5 p) **(4.5 p)** Düzeltmeler (3 × 1,5 p) **(4.5 p)** **Toplam: 12 p**
9	**T.8.4.13** Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler	Örnek: Konu başlığı: “Okulumuzda Yangın Tatbikatı” – metnin tamamında anlatılan olaya dayanır. Ana fikir başlığı: “Sakin Kalmak Hayat Kurtarır” – müdürün son cümledeki uyarısına dayanır.	Konuyu yansıtan başlık **(4 p)** Ana fikri yansıtan başlık **(4 p)** Dayanakların açıklanması (2 × 2 p) **(4 p)** **Toplam: 12 p**
10a	**T.8.4.20** Fiillerin çatı özelliklerinin anlama olan katkısını kavrar	“tutulmalıdır” edilgen bir fiildir; “yanık bölge” işi yapan değil, işten etkilenen sözde öznedir. İşi yapan belirtilmemiştir. Çatısı: edilgen, geçişsiz.	Sözde özne / işi yapanın belirtilmediğini açıklama **(3 p)** Edilgen **(1.5 p)** Geçişsiz **(1.5 p)** **Toplam: 6 p**
10b		Örnek: İlk yardımcı yanık bölgeyi serin suyun altında tutmalıdır. Yönergede işi kimin yapacağından çok yapılacak işin kendisi önemlidir; bu yüzden edilgen yapı kullanılır.	Doğru etken cümle **(2 p)** Edilgen yapının tercih nedeni **(2 p)** **Toplam: 4 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.